

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Luxemburg den 13.7.2022
COM(2022) 500 final

ANNEX

BILAGA

till

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

2022 års rapport om rättsstatsprincipen Situationen i fråga om rättsstatsprincipen i EU

{SWD(2022) 501 final} - {SWD(2022) 502 final} - {SWD(2022) 503 final} -
{SWD(2022) 504 final} - {SWD(2022) 505 final} - {SWD(2022) 506 final} -
{SWD(2022) 507 final} - {SWD(2022) 508 final} - {SWD(2022) 509 final} -
{SWD(2022) 510 final} - {SWD(2022) 511 final} - {SWD(2022) 512 final} -
{SWD(2022) 513 final} - {SWD(2022) 514 final} - {SWD(2022) 515 final} -
{SWD(2022) 516 final} - {SWD(2022) 517 final} - {SWD(2022) 518 final} -
{SWD(2022) 519 final} - {SWD(2022) 520 final} - {SWD(2022) 521 final} -
{SWD(2022) 522 final} - {SWD(2022) 523 final} - {SWD(2022) 524 final} -
{SWD(2022) 525 final} - {SWD(2022) 526 final} - {SWD(2022) 527 final}

BILAGA

Rekommendationer till medlemsstaterna

Belgien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Belgien att göra följande:

- Fortsätt med åtgärder för att ge rättssystemet som helhet tillräckliga personalresurser och ekonomiska resurser, med beaktande av europeiska normer för rättssystemets resurser.
- Slutför lagstiftningsreformen om lobbyverksamhet, inrätta en ram som inbegriper ett öppenhetsregister och ett lagstiftningsfotavtryck och omfattar både parlamentsledamöter och regeringsmedlemmar.
- Stärk regelverket för integritet, bland annat genom att anta en uppförandekod som omfattar alla medarbetare vid ministrars kanslier, regler om gåvor och förmåner för parlamentsledamöter och regeringsmedlemmar samt regler om svängdörrar för regeringen och deras kanslier.
- Stärk ramen för tillgång till allmänna handlingar, i synnerhet genom att förbättra begärande- och överklagandeprocesserna och genom att begränsa grunderna för att avslå begäranden om utlämnande, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.

Bulgarien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverket för korruptionsbekämpning samt återstående åtaganden inom ramen för samarbets- och kontrollmekanismen rekommenderas Bulgarien att göra följande:

- Säkerställ lägliga ordinarie uttagningsprov för befordran i syfte att undvika långvarigt förordnande av domare för att tillsätta lediga tjänster, med beaktande av europeiska normer för förordnande av domare.
- Gå vidare med lagstiftningsändringarna som syftar till att förbättra högsta domarrådets utredningsavdelnings funktion och förebygga risken för politiskt inflytande, i synnerhet genom att göra rättsliga myndigheter delaktiga i urvalet av dess medlemmar.
- Vidta åtgärder för att anpassa högsta domarrådets sammansättning, med beaktande av europeiska normer för domstolsråd.
- Fortsätt genomföra åtgärder för att stärka integriteten inom specifika delar av den offentliga förvaltningen, bland annat åtgärder som är skräddarsydda för polisen och domstolsväsendet.
- Säkerställ att de institutionella reformerna av antikorrptionskommissionen och de specialiserade rättsliga myndigheterna leder till effektivare utredningar och verkliga resultat när det gäller åtal och slutliga domar i korruptionsärenden på hög nivå.
- Stärk insynen när det gäller fördelningen av statlig reklam, i synnerhet statlig reklam som kontrakteras via mellanhänder såsom mediebyråer.

Tjeckien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Tjeckien att göra följande:

- Gå vidare med reformen av åklagarmyndigheten och behåll det ursprungliga målet, dvs. att införa skyddsåtgärder för avskedande av riksåklagaren och andra chefsåklagare, med beaktande av europeiska normer för åklagarväsendets oberoende och självständighet.
- Vidta åtgärder för att förkorta förfaranden, i syfte att säkerställa verkliga resultat när det gäller utredningar, åtal och slutliga domar i fall av korruption på hög nivå.
- Stärk regelverket för integritet för parlamentsledamöter, i synnerhet genom att säkerställa att etiska regler införs för parlamentets båda kammare.
- Slutför översynen av lagstiftningen om redovisning av tillgångar och om intressekonflikter, bland annat genom att förtydliga definitionen av verkligt ägande, och gå vidare med ytterligare reformer som rör insyn i information om medieägande.
- Stärk regler och mekanismer för att stärka public service-mediernas oberoende styrning, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Vidta åtgärder för att inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper.

Danmark

Danmark rekommenderas att göra följande:

- Säkerställ att rättssystemet ges tillräckliga personalresurser och ekonomiska resurser inom nästa fleråriga ram, med beaktande av europeiska normer för rättssystemets resurser.
- Anta ny lagstiftning om finansiering av politiska partier som behandlar problemet med många och anonyma donationer och inför sanktioner för överträdelser av reglerna om ramen för politiska partier.
- Inför regler om ”svängdörrar” för ministrar och om lobbyverksamhet samt säkerställ tillräcklig kontroll av redovisningar av tillgångar som lämnats av personer som anförtratts höga verkställande funktioner.
- Fortsätt med processen som syftar till att reformera lagen om tillgång till allmänna administrativa handlingar för att stärka rätten till tillgång till handlingar, i synnerhet genom att begränsa grunderna för att avslå begäranden om utlämnande, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.

Tyskland

Tyskland rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med insatserna för att ge rättssystemet tillräckliga resurser som en del av den nya pakten för rättsstatsprincipen, däribland när det gäller lönenivåer för domare, med beaktande av europeiska normer för domstolsväsendets resurser och löner.
- Gå vidare med planerna på att införa ett ”lagstiftningsfotavtryck” som gör det möjligt att övervaka och spåra alla intresseorganisationer som försöker påverka och bidra till specifika rättsakter.
- Stärk de befintliga reglerna om svängdörrar genom att göra de olika tillämpliga reglerna mer samstämmiga, öka insynen i tillstånd för framtida anställning av högre offentliga tjänstemän och förläng karenstiden för federala ministrar och federala parlamentariska statssekreterare.
- Gå vidare med planen på att skapa en rättslig grund för pressens rätt till information när det gäller federala myndigheter, med beaktande av europeiska normer för tillgång till handlingar.
- Gå vidare med planen på att anpassa statusen som skattebefriade för ideella organisationer i syfte att ta itu med de utmaningar som de nu tillämpliga reglerna för med sig för deras verksamhet i praktiken, med beaktande av europeiska normer för finansiering av organisationer i det civila samhället.

Estland

Estland rekommenderas att göra följande:

- Säkerställ att riktlinjerna om intressekonflikter omfattas av en effektiv mekanism för verifiering, övervakning och efterlevnad.
- Fortsätt med insatserna för ett effektivt genomförande av riktlinjerna om lobbyverksamhet.
- Säkerställ ett enhetligt och effektivt praktiskt genomförande av rätten till tillgång till information, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.
- Fortsätt göra framsteg med den digitala plattformen för att göra lagstiftningsprocessen än mer tillgänglig och inkluderande för offentliga samråd.

Irland

Irland rekommenderas att göra följande:

- Säkerställ att reformen av utnämningar och befordran av domare, med avseende på sammansättningen i kommissionen domarutnämning, tar hänsyn till europeiska normer för utnämning av domare.
- Fortsätt med åtgärderna som syftar till att minska rättegångskostnader för att säkerställa faktisk tillgång till rättslig prövning, med beaktande av europeiska normer för oproportionerliga rättegångskostnader och deras påverkan på möjligheten till rättslig prövning.
- Stärk den befintliga etikramen, däribland uppförandekoder, redovisningar av tillgångar, svängdörrar och lobbyverksamhet, och i synnerhet när det gäller övervakningskapacitet och kapacitet att kontrollera efterlevnaden vid kommissionen för normer i offentlig förvaltning.
- Fortsätt med reformen av förtalslagen för att förbättra yrkesmiljön för journalister, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Vidta åtgärder för att ta itu med rättsliga hinder med koppling till tillgång till finansiering för organisationer i det civila samhället.

Grekland

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Grekland att göra följande:

- Ta itu med behovet av att involvera domstolsväsendet i utnämningen av ordförande och vice ordförande i Högsta förvaltningsdomstolen, Högsta domstolen och revisionsrätten, med beaktande av europeiska normer för utnämningar inom domstolsväsendet.
- Säkerställ effektiv och systematisk kontroll av riktigheten när det gäller redovisningar av tillgångar som lämnats in av alla olika typer av offentliga tjänstemän.
- Öka ansträngningarna för att uppnå verkliga resultat när det gäller åtal och slutliga domar i korruptionsärenden.
- Fastställ rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters fysiska säkerhet och arbetsmiljö, i linje med det nyligen antagna samförståndsavtalet och med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Säkerställ att registreringskrav för organisationer i det civila samhället är proportionerliga i syfte att upprätthålla en öppen ram för deras verksamhet.

Spanien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Spanien att göra följande:

- Stärk stadgan för riksåklagaren, i synnerhet när det gäller separationen av riksåklagarens och regeringens mandattid, med beaktande av europeiska normer för åklagarväsendets oberoende och självständighet.
- Gå vidare med förnyelsen av domstolsrådet som prioriterad fråga och inled, omedelbart efter förnyelsen, en process i syfte att anpassa utnämningen av domarledamöterna med beaktande av europeiska normer.
- Fortsätt med insatserna för att lägga fram lagstiftning om lobbyverksamhet, bland annat inrättandet av ett obligatoriskt offentligt register över lobbyister.
- Ta itu med utmaningar kopplade till utredningars och straffrättsliga förfarandens längd i syfte att effektivisera hanteringen av korruptionsärenden på hög nivå.
- Säkerställ tillräckliga resurser för den nationella tillsynsmyndigheten för audiovisuella medier för att stärka verksamheten, med beaktande av europeiska normer för medietillsynsmyndigheters oberoende med avseende på tillräckliga resurser.
- Fortsätt arbeta för att stärka tillgången till information, i synnerhet via översynen av sekretesslagen.

Frankrike

Frankrike rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med insatserna för att slutföra pågående projekt som syftar till en fullständig digitalisering av tvistemåls- och brottmålsförfaranden.
- Fortsätt med insatserna för att säkerställa tillräckliga personalresurser för rättssystemet, bland annat för att effektivisera det, med beaktande av europeiska normer för resurser till rättssystemet.
- Fortsätt med effektiva utredningar, åtal och påföljder för korruptionsbrott på hög nivå.
- Säkerställ att reglerna om lobbyverksamhet tillämpas enhetligt på alla relevanta aktörer, inbegripet på högsta verkställande nivå.
- Stärk insynen i medieäggande, i synnerhet när det gäller komplicerade aktieägarstrukturer, på grundval av befintliga juridiska skyddsmekanismer.

Kroatien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Kroatien att göra följande:

- Ompröva de nyligen införda regelbundna säkerhetskontrollerna av alla domare och statliga åklagare som utförs av den nationella säkerhetstjänsten genom att säkerställa deras integritet på grundval av andra befintliga mekanismer, med beaktande av europeiska normer för åklagares rättsliga oberoende och självständighet samt Venedigkommissionens yttrande.
- Inför omfattande lagstiftning på lobbyingområdet, däribland för personer med höga ledande ställningar, och inrätta ett offentligt register över lobbyister.
- Stärk ytterligare ramen för rättvis och transparent fördelning av statlig reklam genom att fastställa tydliga kriterier, god praxis och tillsynsåtgärder för att garantera att det nya offentliga upphandlingsförfarandet för lokala och regionala medier fungerar effektivt.
- Ta itu med problemet med strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt som är riktade mot journalister, bland annat genom att ta itu med missbruket av bestämmelser om förtal och främja medvetenhet, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Säkerställ mer systematisk uppföljning av rekommendationer och begäranden om upplysningar från ombudsmannen.

Italien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Italien att göra följande:

- Fortsätt med insatserna för att ytterligare förbättra digitaliseringen av domstolsväsendet, i synnerhet när det gäller brottmålsdomstolar och åklagarmyndigheter.
- Fortsätt se till att polisen och åklagarmyndigheten effektivt arbetar mot korruption på hög nivå, däribland genom att öka digitaliseringen och sammankopplingen av register.
- Anta uttömmande regler om intressekonflikter och lobbyingreglering för att inrätta ett fungerande lobbyingregister, inbegripet ett lagstiftningsfotavtryck.
- Vidta effektiva åtgärder mot metoden att kanalisera donationer genom politiska stiftelser och föreningar och inför ett gemensamt elektroniskt register för finansiell information om partier och kampanjer.
- Inför rättsliga och andra skyddsåtgärder för att reformera förtalsordningen, skyddet av tystnadsplikten och journalisters källor, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Öka insatserna för att inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper.

Cypern

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Cypern att göra följande:

- Säkerställ att reformen av utnämningen av domare till högsta författningsdomstolen och överdomstolen tar hänsyn till europeiska normer för utnämning av domare och Venedigkommissionens yttrande.
- Säkerställ att reformen av högsta domstolsrådets sammansättning tar hänsyn till europeiska normer för domstolsråd och Venedigkommissionens yttrande.
- Fortsätt förbättra effektiv utredning och prövning av korruptionsfall på hög nivå, bland annat genom att stärka statsåklagarens kansli och dess budgetmässiga oberoende.
- Inför regler om redovisning av tillgångar för förtroendevalda för att fastställa regelbunden och uttömmande registrering i kombination med effektiva, regelbundna och fullständiga kontroller.
- Stärk regler och mekanismer för att stärka public service-mediernas oberoende styrning, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Fastställ en ram för effektivt och lägligt samråd med berörda parter i lagstiftningsprocessen.

Lettland

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Lettland att göra följande:

- Inled en process för att säkerställa lämpliga säkerhetsåtgärder mot otillbörlig politisk påverkan när det gäller utnämning till domare vid Högsta domstolen, med beaktande av europeiska normer för utnämning av domare.
- Fortsätt med insatser för ett skyndsamt antagande och effektivt genomförande av handlingsplanen 2021–2024 för att förebygga korruption.
- Fortsätt med insatserna för att anta lagstiftningsförslaget om lobbyverksamhet och säkerställ därefter att ett särskilt lobbyregister upprättas.
- Vidta åtgärder för att öka civilsamhällets deltagande i beslutsfattandet på lokal nivå.

Litauen

Litauen rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med reformen av systemet för rättshjälp, däribland genom att säkerställa lämpliga villkor för deltagande av de som tillhandahåller rättshjälp, med beaktande av europeiska normer för rättshjälp.
- Gå vidare med utnämningar för att säkerställa att alla tjänster i Högsta domstolen är tillsatta och med utnämningen av Högsta domstolens ordförande.
- Inled en process för att anpassa systemet för utnämningar av domare, särskilt till Högsta domstolen, bland annat för att öka insynen och med beaktande av europeiska normer för utnämning av domare.
- Börja genomföra agendan för korruptionsbekämpning 2022–2033.
- Fortsätt förbättra praxis i fråga om att bevilja tillgång till allmänna handlingar, i synnerhet genom att säkerställa att grunderna för att avslå begäranden om utlämnande inte utnyttjas för att otillbörligen begränsa tillgång, däribland när det gäller journalister, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.
- Tillhandahåll lämpliga personalresurser och ekonomiska resurser för att kansliet för parlamentets ombudsmän ska fungera, med beaktande av europeiska normer för ombudsinstitutioners resurser och FN:s Parisprinciper.

Luxemburg

Luxemburg rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med processen för att anta reformen av befogenheter för det framtida domstolsrådet.
- Fortsätt med processen för att anta en reform som syftar till att göra rättshjälp mer tillgänglig.
- Fortsätt genomföra och utvärdera den nya lagstiftningen om lobbyverksamhet i parlamentet, inbegripet öppenhetsregistret.
- Säkerställ att åklagarmyndigheten har tillräckliga resurser för att hantera ekonomisk och finansiell brottslighet.
- Minska den tid som behövs för att behandla begäranden om utlämnande av allmänna handlingar, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.
- Förbättra lagstiftningsprocessen genom att erbjuda fler berörda parter fler möjligheter att delta i offentliga samråd.

Ungern

Utöver en påminnelse om skyldigheten att följa EU-domstolens avgöranden med koppling till rättsstaten och överträdelseförfaranden med koppling till rättsstaten (som det hänvisas till i landskapitlet), de farhågor som tagits upp inom ramen för villkorlighetsförordningen och de relevanta farhågor som tagits upp i samband med förfarandet enligt artikel 7 i EU-fördraget som inleddes av Europaparlamentet, och mot bakgrund av relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen, rekommenderas Ungern att göra följande:

- Stärk det nationella domarrådets roll och skydda samtidigt dess oberoende för att det ska utgöra en effektiv motvikt mot befogenheterna hos ordföranden vid det nationella domstolsverket.
- Anpassa reglerna med koppling till högsta domstolen (Kúria) för att avskaffa utnämningar av domare som görs utanför det ordinarie förfarandet, stärka urvalskriterierna för högsta domstolens ordförande och stärka rättsliga myndigheters kontroll över högsta domstolens ordförande, med beaktande av europeiska normer, och avskaffa möjligheten att se över nödvändigheten när det gäller begäran om förhandsavgöranden i linje med kraven i EU:s lagstiftning.
- Anta övergripande reformer av lobbyverksamhet och svängdörrar och stärk systemet för redovisning av tillgångar för att säkerställa effektiv tillsyn och efterlevnad.
- Se till att uppnå verkliga resultat när det gäller utredningar, åtal och slutliga domar i korruptionsärenden på hög nivå.
- Inför mekanismer för att stärka medietillsynsmyndighetens funktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för medietillsynsmyndigheters oberoende.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Anta lagstiftning för att säkerställa rättvis och transparent fördelning av statliga och statligt ägda företags reklamutgifter.
- Undanröj hinder som påverkar organisationer i det civila samhället.

Malta

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet och regelverk för korruptionsbekämpning rekommenderas Malta att göra följande:

- Ta itu med behovet av att delaktiggöra domstolsväsendet i förfarandet för att utnämna överdomaren, med beaktande av europeiska normer för utnämning av domare och Venedigkommissionens yttrande.
- Stärk insatserna för att effektivisera domstolsväsendet, i synnerhet för att förkorta förfarandena.
- Ta itu med utmaningar kopplade till utredningarnas längd i korruptionsärenden på hög nivå, bland annat genom att uppnå verkliga resultat när det gäller slutliga domar.
- Gå vidare med införandet av rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters arbetsmiljö, däribland när det gäller tillgång till allmänna handlingar, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Återuppta insatserna för att inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper.

Nederländerna

Nederländerna rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med insatserna för att förbättra rättssystemets digitaliseringsnivå, i synnerhet när det gäller offentliggörande av domar och digitala lösningar för domstolsförfaranden.
- Slutför översynen av reglerna om svängdörrar som rör tidigare ministrar och statssekreterare, inbegripet en tvåårig karenstid och restriktioner för betalda verksamheter.
- Anta en uppförandekod för ministrar och statssekreterare, däribland regler om gåvor, sekundär verksamhet och lobbyverksamhet samt effektiv övervakning och effektiva påföljder.
- Fortsätt med insatserna för att säkerställa grundlig uppföljning av affären rörande bidrag för barnomsorg för att ta itu med eventuella strukturproblem, med deltagande av alla berörda statliga myndigheter.

Österrike

Österrike rekommenderas att göra följande:

- Fortsätt med reformen för att inrätta en oberoende federal åklagarmyndighet, med beaktande av europeiska normer för åklagarväsendets oberoende och självständighet, bland annat för att säkerställa att åklagare som är specialiserade på korruptionsbekämpning kan bedriva oberoende verksamhet.
- Ta itu med behovet av att delaktiggöra domstolsväsendet i förfaranden för att utnämna ordförande och vice ordförande vid Högsta domstolen och domstolsordförande vid förvaltningsdomstolar, med beaktande av europeiska normer för utnämning av domare och val av domstolsordförande.
- Slutför översynen av lagstiftningen om finansiering av politiska partier, bland annat för att ge revisionsmyndigheten befogenhet att granska politiska partiers finanser.
- Inför effektiva regler för redovisning av tillgångar och intressen för parlamentsledamöter, inbegripet effektiva övervaknings- och sanktionsmekanismer.
- Reformera ramen för fördelning av statlig reklam för offentliga myndigheter på alla nivåer, i synnerhet för att göra fördelningen mer rättvis och stärka insynen.
- Gå vidare med reformen om tillgång till offentlig information, med beaktande av europeiska normer för tillgång till allmänna handlingar.

Polen

Utöver en påminnelse om behovet av att ta itu med de allvarliga farhågorna med koppling till domstolsväsendets oberoende, i synnerhet de som anges i förfarandet enligt artikel 7 i EU-fördraget som inletts av kommissionen, liksom skyldigheten att följa EU-domstolens avgöranden med koppling till rättsstaten och de överträdelseförfaranden med koppling till rättsstaten som avses i landskapitlet, åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen och som avser vissa aspekter av rättssystemet och kontroller och motvikter, samt mot bakgrund av relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen, rekommenderas Polen att göra följande:

- Separera justitieministerns och riksåklagarens funktion och säkerställ åklagarmyndighetens funktionella oberoende från regeringen.
- Stärk de befintliga integritetsreglerna genom att införa regler om lobbyverksamhet och ett standardiserat onlinesystem offentliga tjänstemäns och parlamentsledamöters redovisning av tillgångar.
- Säkerställ oberoende och effektiva utredningar och åtal, ta itu med den vida omfattningen av immunitet för höga chefer och avstå från att införa klausuler om straffrihet i lagstiftning i syfte att möjliggöra verkliga resultat när det gäller korruptionsfall på hög nivå.
- Säkerställ att rättvisa, transparenta och icke-diskriminerande förfaranden följs för beviljanden av verksamhetstillstånd för medier.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Säkerställ en mer systematisk uppföljning av högsta revisionsmyndighetens iakttagelser och säkerställ skyndsam utnämning av den högsta revisionsmyndighetens kollegiemedlemmar.
- Förbättra ramen inom vilken civilsamhället och ombudsmannen är verksamma, med beaktande av europeiska normer för civilsamhället och ombudsinstitutioner.

Portugal

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Portugal att göra följande:

- Fortsätt med insatserna för att säkerställa att rättssystemet har tillräckliga personalresurser och effektivisera det, i synnerhet förvaltningsdomstolar och skattedomstolar, bland annat genom att slutföra den rättsliga ramen för det höga rådet för förvaltnings- och skattedomstolarnas funktionssätt.
- Fortsätt med insatserna för att stärka transparensen när det gäller fördelning av ärenden.
- Säkerställ tillräckliga resurser för förebyggande, utredning och åtal av korruption, däribland genom att säkerställa att den nya mekanismen för korruptionsbekämpning snabbt kan tas i bruk.
- Säkerställ att verksamheten vid enheten för transparens inleds för att få till stånd effektiv övervakning och kontroll av redovisning av tillgångar.
- Fortsätt med reformerna för att stärka insynen i lagstiftningsarbetet, i synnerhet genomförandet av verktyg för konsekvensbedömning.

Rumänien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet, regelverket för korruptionsbekämpning och lagstiftningsprocessen samt rekommendationer inom ramen för samarbets- och kontrollmekanismen rekommenderas Rumänien att göra följande:

- Säkerställ att översynen av lagarna om domstolsväsendet stärker skyddsåtgärderna för domstolsväsendets oberoende, inbegripet genom att reformera det disciplinära systemet för domare, och vidta åtgärder för att ta itu med kvarstående farhågor rörande utredning och lagföring av brott inom domstolsväsendet, med beaktande av europeiska normer och relevanta yttranden från Venedigkommissionen.
- Inför regler om lobbyverksamhet för parlamentsledamöter.
- Ta itu med operativa utmaningar vid det nationella direktoratet för korruptionsbekämpning, inbegripet när det gäller rekrytering av åklagare, och övervaka noga inverkan av det nya systemet för utredning och lagföring av korruptionsbrott inom domstolsväsendet.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Garantera effektiva offentliga samråd innan lagförslag antas.
- Fortsätt med insatserna för att inrätta ett nationellt människorättsinstitut, med beaktande av FN:s Parisprinciper.

Slovenien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Slovenien att göra följande:

- Säkerställ att reglerna om parlamentariska utredningar innehåller tillräckliga garantier för domares och statsåklagares oberoende, med beaktande av europeiska normer för domstolsväsendets oberoende.
- Undanröj hinder för utredning av och åtal i korruptionsärenden, bland annat genom att säkerställa den nationella utredningsbyråns operativa oberoende, öka den statliga åklagarmyndighetens resurser och se över preskriptionstiderna.
- Anta och börja utan ytterligare dröjsmål genomföra strategin för korruptionsbekämpning.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.
- Fastställ rättsliga och andra skyddsåtgärder för att skydda journalister, särskilt online, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Säkerställ nödvändiga skyddsåtgärder för de oberoende organens budgetmässiga oberoende.

Slovakien

Utöver en påminnelse om de åtaganden som gjorts enligt den nationella återhämtnings- och resiliensplanen med avseende på vissa aspekter av rättssystemet rekommenderas Slovakien att göra följande:

- Säkerställ att ledamöterna i domarrådet omfattas av tillräckliga garantier för oberoende när det gäller avskedande, med beaktande av europeiska normer för domarråds oberoende.
- Säkerställ att tillräckliga skyddsåtgärder har införts och efterlevs när domare hålls straffrättsligt ansvariga för brottet ”rättsmissbruk” med avseende på deras rättsliga avgöranden.
- Inför förslag för att reglera lobbyverksamhet och stärka lagstiftningen om intressekonflikter och redovisning av tillgångar.
- Förbättra samordningen mellan olika brottsbekämpande enheter och säkerställ att åklagares beslut är objektiva, bland annat genom att gå vidare med lagstiftningsändringar för att begränsa riksåklagarens befogenhet att ogiltigförklara åklagares beslut i syfte att främja verkliga resultat när det gäller korruptionsfall på hög nivå.
- Gå vidare med processen för att fastställa rättsliga och andra skyddsåtgärder för att förbättra journalisters fysiska säkerhet och arbetsmiljö, däribland reformen av förtalslagen, med beaktande av europeiska normer för skydd av journalister.
- Stärk regler och mekanismer för att förbättra public service-mediernas oberoende styrning och redaktionella oberoende, med beaktande av europeiska normer för public service-medier.

Finland

Finland rekommenderas att göra följande:

- Fortsätta att utveckla initiativ genom vilka Domstolsverket kan stödja domstolarna i deras arbete.
- Fortsätta att stärka det straffrättsliga regelverket för korruptionsbekämpning, särskilt genom att anta lagstiftning om handel med inflytande.
- Fortsätta att arbeta med genomförandet av den nya nationella strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption 2021–2023, bland annat genom att inleda genomförandet av alla de planerade åtgärderna.
- Fortsätta att se över lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i syfte att säkerställa en faktisk och mer omfattande tillgång till handlingar, mot bakgrund av de europeiska normerna för tillgång till offentliga handlingar.

Sverige

Sverige rekommenderas att göra följande:

- Kommittén som utreder ett förstärkt skydd för demokratin och rättsväsendets oberoende bör fortsätta sitt arbete, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets oberoende.
- Omfattningen, effekterna och genomförandet av karantänsregler för personer i ledande befattningar i staten bör utvärderas.
- Kampen mot mutor i utlandet bör intensifieras, bland annat genom att befintliga rättsliga definitioner ändras och att förbättringar sker vad gäller åtal och slutliga domar.
- De pågående reformerna av den rättsliga ramen för civilsamhällsorganisationers finansiering och verksamhet bör utformas så att de inte otillbörligt påverkar engagemanget i det civila samhället.